

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obžalovanému **JUDr. P. P.**, pre trestný čin podplácania podľa § 161 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. zák.) na verejnom zasadnutí, konanom 9. septembra 2008 v Bratislave prejednal odvolanie obžalovaného JUDr. P. P. proti rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku z 30. novembra 2006, sp. zn. PK 2 Tš 15/2005 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 256 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 sa odvolanie obžalovaného JUDr. P. P. **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Špeciálny súd v Pezinku rozsudkom z 30. novembra 2006, sp. zn. PK 2 Tš 15/2005, uznal obžalovaného JUDr. P. P. za vinného zo spáchania trestného činu podplácania podľa § 161 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. zák.), ktorého sa podľa skutkových zistení prvostupňového súdu dopustil tým, že

v presne nezistený čas v období od 4. do 13. júla 2004 dňa 13. júla 2004 na dvoch stretnutiach v P. v kaviarni hotela E. v odpoľudňajších hodinách ako obhajca obvineného Mgr. V. S. vo veci vedenej na Úrade boja proti organizovanej kriminalite, Odbore boja proti organizovanej kriminalite -Stred pod ČVS: PPZ-11/BOK-S-I-2004 požiadal JUDr. M. M., obhajkyňu v tej istej trestnej veci obvineného S. Z., aby ovplyvnila svojho klienta tak, aby menovaný pri konfrontácii plánovanej na deň 16. júla 2004 zmenil svoju predchádzajúcu výpoveď tak, aby bola v prospech obvineného Mgr. V. S. a na v poradí druhom stretnutí sľúbil za to JUDr. M. M. a S. Z. úplatok vo výške 100 000 Sk každému z nich, úplatok sa pokúsil odovzdať, čo JUDr. M. M. odmietla a po tom, keď obvinený S. Z. pri konfrontácii 16. júla 2004 zmenil svoju výpoveď, 16. septembra 2004 v P. v kaviarni hotela E.

v odpoľudňajších hodinách odovzdal JUDr. M. M. sumu 30 000 Sk, pričom prehlásil, že 25 000 Sk je určených pre ňu a 5 000 Sk je určených pre S. Z.

Za uvedený trestný čin špeciálny súd uložil podľa § 161 ods. 3 Tr. zák. obžalovanému JUDr. P. P. trest odňatia slobody vo výmere dva roky, výkon ktorého súčasne podľa § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. podmiennečne odložil na skúšobnú dobu štyroch rokov. Zároveň obžalovanému podľa § 55 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. uložil trest prepadnutia vecí, a to peňažnej sumy 30 000 Sk, ktorá bola pozitá na spáchanie súdeného trestného činu.

Proti citovanému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný JUDr. P. P.

V rozsiahlom písomnom odôvodnení a jeho dodatkov (viac než 50 strán) obžalovaný nenamietal, že poskytol JUDr. M. peňažnú čiastku 30 000 Sk, nie však ako úplatok za nejakú protislužbu, ale ako sponzorský dar, keďže JUDr. M. ho opakovane upozorňovala, že jej klient S. Z. nemá peniaze na zaplatenie obhajoby. Túto okolnosť prvostupňový súd nebral do úvahy. V ďalšom namietal nezákonnosť konania, ktoré sa proti nemu viedlo a v dôsledku toho aj verdikt súdu prvého stupňa.

Predovšetkým poukázal na to, že obvinenie mu nebolo vznesené bez meškania, vyčkávalo sa až do 30. septembra 2004, kedy mu obvinenie bolo doručené. Iba v dôsledku toho sa jeho prípad dostal pred Špeciálny súd v Pezinku. Do spisu neboli dané ani odposluchy hovorov JUDr. M. za obdobie od 14. júla do 15. septembra 2005, ktoré preukazovali nepravdivosť tvrdení JUDr. M., ktorá bola za agenta ustanovená v júli 2004 a následne vyprovokovala najmenej päť stretnutí. V spise sa však nachádzajú odposluchy iba z posledných dvoch stretnutí. Nikto nebral do úvahy, že JUDr. M. sa práve v týchto odposluchoch vyhrážala, že ak svedok S. nebude konať tak, ako ona chce, tak ho zabije.

Odvolateľ namietal aj to, že JUDr. M. nebola zbavená mlčanlivosti svojim klientom, preto pokiaľ prijala úlohu agenta provokatéra, konala v rozpore s predpismi o advokácii. Za uvedené konanie bola disciplinárne postihnutá, čo potvrdil svojim rozhodnutím aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Uvedený dôkaz bol v dôsledku toho nezákonný, a preto nemal byť použitý v trestnom konaní. Navyiac JUDr. M. ho aktívne navádzala na spáchanie trestného činu, vyzývala ho na odovzdanie peňazí, čo je v rozpore s úlohou agenta.

V ďalšom odvolateľ namietal zákonnosť postupu špeciálneho súdu, pokiaľ tento hlavné pojednávanie 30. novembra 2006, na ktorom bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok, vykonal v jeho neprítomnosti, hoci preto neboli splnené zákonné podmienky. Poukázal na to, že sa vždy najneskôr v deň pojednávania ospravedlnil a doručil súdu doklad o práceneschopnosti, pričom súd si aj overoval pravdivosť týchto dokladov.

Záverom odvolateľ uviedol, že odovzdanie peňazí JUDr. M. (30 000 Sk) bolo nesprávne vyhodnotené ako poskytnutie úplatku, pretože podstatná časť týchto peňazí bola odovzdaná JUDr. M. na úhradu trov právneho zastúpenia jej klienta, o čo sama opakovane žiadala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade odvolania obžalovaného JUDr. P. P. v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. ako odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým mohol podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo vo vzťahu k obžalovanému rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané. Po splnení tejto prieskumnej povinnosti zistil, že odvolanie obžalovaného JUDr. P. P. nie je dôvodné.

Podľa zistenia odvolacieho súdu predovšetkým neobstojí námietka obžalovaného JUDr. P. P., že súd prvého stupňa v rozpore so zákonom vykonal hlavné pojednávanie 30. novembra 2006 napriek tomu, že obžalovaný sa tohto hlavného pojednávania nezúčastnil.

Z obsahu spisu vyplýva, že obžalovaný JUDr. P. P. bol na predmetné hlavné pojednávanie riadne predvolaný 9. novembra 2006 (pozri č.l. 600). Na uvedené predvolania obžalovaný reagoval viacerými písomnými podaniami, v ktorých okrem invektív voči procesnému sudcovi uviedol, že je chorý, lieči sa, berie sedatíva a do termínu hlavného pojednávania sa asi nevylieči, preto naň nepríde, lebo by nič nemohol vnímať. K uvedeným podaniam obžalovaný nepripojil žiadne lekárske potvrdenie, že je práceneschopný, a že jeho aktuálny zdravotný stav je natoľko vážny, že mu znemožňuje účasť na hlavnom pojednávaní.

Podľa § 202 ods. 2 Tr. por. v neprítomnosti obžalovaného môže sa hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že možno vec spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť i bez prítomnosti obžalovaného, a pritom

a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na hlavné pojednávanie včas a riadne predvolaný a

b) o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, bol obžalovaný už niektorým orgánom činným v trestnom konaní vyslúchnutý a bolo dodržané ustanovenie o vznesení obvinenia (§ 163) a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania (§ 166 ods. 1).

Podľa § 202 ods. 3 Tr. por. hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je obžalovaný vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov. V prípadoch nutnej obhajoby (§ 36) nemožno konať hlavné pojednávanie bez prítomnosti obhajcu.

V posudzovanej veci neboli zistené také podmienky, ktoré by vylučovali možnosť konať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného JUDr. P. P. a naopak boli pre taký postup splnené podmienky ustanovenia § 202 ods. 2 Tr. por.

Obžalovaný JUDr. P. P. začiatkom novembra 2006 vypovedal plnú moc svojej dovtedajšej obhajkyňi JUDr. K. D. a neskôr (aj v rámci podaného odvolania) namietal, že mu prvostupňový súd uložil príliš krátku lehotu na zvolenie si iného obhajcu (3 dni) a navyiac nesúhlasil ani s tým, že mu ustanovil náhradnú obhajkyňu JUDr. M. H.

Uvedený postup podľa odvolacieho súdu nebol nesprávny, pretože pre krátkosť času do určeného termínu hlavného pojednávania musel postupovať urýchlene, aby prípadne zvolený obhajca mal možnosť oboznámiť sa so spisom.

Rovnako správne postupoval, keď obžalovanému ustanovil náhradnú obhajkyňu, pretože bola daná dôvodná obava, že by mohlo byť zmarené hlavné pojednávanie pre neprítomnosť zvoleného obhajcu. Obžalovaný bol napokon oprávnený kedykoľvek si zvoliť obhajcu podľa vlastného výberu a pokiaľ by sa tento zúčastnil hlavného pojednávania, ustanovenie náhradnej obhajkyne by bolo zrušené.

Rovnako nie je namieste námietka odvolateľa, že JUDr. M. nemohla byť ustanovená za agentku (v dôsledku čoho bolo proti nej vedené aj disciplinárne konanie), a preto vykonanie dôkazu výsluchom tejto agentky, ako aj použitím nahrávok ich stretnutí bol neprípustný, keďže išlo o dôkaz nezákonný a preto aj v konaní nepoužiteľný.

Podľa § 88b ods. 1 Tr. por. pri odhaľovaní, zisťovaní a usvedčovaní páchatel'ov obzvlášť závažných trestných činov, korupcie a trestného činu podľa § 158 Trestného zákona možno použiť agenta. Jeho použitie je prípustné len vtedy, ak odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov uvedených trestných činov by bolo iným spôsobom podstatne sťažené a získané poznatky odôvodňujú podozrenie z trestnej činnosti alebo úmyslu osoby spáchať takýto trestný čin.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia Tr. por. konanie agenta musí byť v súlade s účelom tohto zákona a musí byť úmerné protiprávnosti konania, na odhaľovaní, zisťovaní alebo usvedčovaní ktorého sa zúčastňuje. Agent nesmie iniciatívne navádzať na spáchanie trestného činu; to neplatí, ak ide o korupciu spáchanú verejným činiteľom alebo zahraničným verejným činiteľom, ak možno dôvodne predpokladať, že páchatel' by spáchal taký trestný čin aj vtedy, ak by príkaz na použitie agenta nebol vydaný.

Z obsahu spisu vyplýva, ako na to vecne správne a výstižne poukázal súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku, že k ustanoveniu JUDr. M. za agentku došlo až po tom, čo už jej bol obžalovaným skôr sľubovaný úplatok v súvislostiach podrobne rozvedených v napadnutom rozsudku, takže získané poznatky odôvodňovali podozrenie úmyslu obžalovaného spáchať korupčný trestný čin. Rovnako je zrejmé, že k odhaleniu a usvedčeniu obžalovaného inými prostriedkami by bolo podstatne sťažené, preto ustanovenie agenta bolo namieste.

Okolnosť, že týmto agentom bola advokátka JUDr. M. M., ktorá podľa zistenia V. disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory a svojim konaním sa tak dopustila disciplinárneho previnenia, čo potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim rozsudkom z 15. februára 2007, sp. zn. 3 SŽ 36/2006, nemala vplyv na použiteľnosť uvedeného dôkazu v posudzovanej veci.

Zistenia V. disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory ako aj senátu správneho kolégia sa totiž vzťahovali výhradne na otázku zistenia, či je v súlade so zákonom o advokácii, pôsobenie advokáta ako agenta. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom už skôr citovanom rozsudku podrobne rozobral dôvody pre naznačenú otázku, avšak súčasne upozornil, že v posudzovanej veci nijako obsahovo nepreskúmaval činnosť JUDr. M. M. ako agentky; v uvedenom konaní išlo výhradne o riešenie otázky, či agent ako inštitút je zlučiteľný s výkonom advokácie.

Najvyšší súd napokon zdôraznil, že neposudzoval zákonnosť použitia agenta ako dôkazu v trestnom konaní (v prejednávanej veci), ale výlučne jeho zlučiteľnosť s postavením advokáta podľa zákona o advokácii. Posudzoval teda vznik osobitných právnych dôsledkov v prípade porušenia zákona o advokácii, pretože plnením úlohy agenta je Trestným zákonom vylúčená iba jeho trestná zodpovednosť, ale nie je vylúčená jeho zodpovednosť za disciplinárne správne delikty podľa zákona o advokácii a advokátskeho poriadku.

Odvolací súd zistil, že JUDr. M. M. bola za agenta ustanovená v súlade s Trestným poriadkom a v súlade s ním aj ako agent postupovala. Pokiaľ svojim súhlasom spolupracovať ako advokátka v postavení agenta porušila svoje povinnosti advokátky neznamená to automaticky, že by uvedený dôkaz bol nezákonný a nepoužiteľný pri rozhodovaní o obžalobe, ktorá na obžalovaného JUDr. P. P. bola podaná.

Nepochybil preto súd prvého stupňa, keď aj tento dôkaz vykonal a prihliadal naň v rámci rozhodovania o vine obžalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade so závermi v napadnutom rozsudku neuveril obhajobe obžalovaného JUDr. P. P., že peniaze (30 000 Sk) JUDr. M. odovzdal ako

sponzorský dar. Okrem argumentácie v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorou sa odvolací súd stotožnil, je totiž neprehliadnuteľné, že k prvotnému sľubu dať úplatok za konkrétnym cieľom (podrobne rozobrané v odôvodnení rozsudku špeciálneho súdu) došlo už skôr a v podstatne vyššej čiastke. V konečnom dôsledku by malo ísť o sponzorský dar, potom konanie JUDr. M. po odmietnutí úplatku by bolo celkom nelogické.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval za potrebné zaoberať sa špekulatívnymi úvahami o tom, že k vzneseniu obvinenia JUDr. P. došlo zámerne s väčším časovým odstupom len preto, aby sa dostal do rozhodovacej právomoci špeciálneho súdu.

Z uvedeného v konečnom dôsledku vyplýva, že odvolaním napadnutý rozsudok je výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, alebo na možnosť uplatnenia práva obžalovaného na obhajobu.

Zákonom predpísaným spôsobom a v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Tr. por. vykonal špeciálny súd všetky dostupné dôkazy potrebné pre poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre zákonu zodpovedajúce rozhodnutie o obžalobe, ktorá na obžalovaného JUDr. P. P. bola podaná, vrátane dokazovania zameraného na posúdenie jeho obhajobných tvrdení. Takto vykonané dôkazy prvostupňový súd vyhodnotil jednotlivo, vo vzájomných súvislostiach ako aj v celom ich súhrne logickým a zároveň aj podrobne a presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému z hľadiska pravidiel, stanovených pre hodnotenie dôkazov tak, ako sú uvedené v ustanovení § 2 ods. 6 Tr. por., nemožno nič vytknúť.

Pri hodnotení dôkazov prvostupňový súd reagoval aj na všetky pre posúdenie veci podstatné okolnosti, pričom svoje skutkové a právne závery založil na úvahách, s ktorými sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil. Na takomto základe potom súd prvého stupňa z dôkazov vyvodil skutkové zistenia, ktoré sú podľa odvolacieho súdu úplné a správne.

V odôvodnení svojho rozhodnutia špeciálny súd v súlade s ustanovením § 125 Tr. por. vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä tých, ktoré si navzájom odporovali. Z odôvodnenia rozsudku špeciálneho súdu je zrejmé, ako sa súd

vyrovnal s obhajobou obžalovaného JUDr. P. P. a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Prvostupňový súd veľmi starostlivo zvážil všetky okolnosti prípadu, citlivo a vecne správne reagoval na obhajobné tvrdenia obžalovaného, preveril tieto vykonaným dokazovaním a následne sa so všetkými dôkazmi vyrovnal logickým spôsobom, nevzbudzujúcim podľa zistenia odvolacieho súdu pochybnosti o správnosti skutkových zistení a správnosti vyhodnotenia vo veci vykonaných dôkazov.

Najvyšší súd so zreteľom na uvedené vo vzťahu k hodnoteniu vo veci vykonaných dôkazov poukazuje na podrobné a logické odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu, s ktorým sa stotožnil.

Zákonu zodpovedá podľa zistenia odvolacieho súdu aj trest, ktorý bol obžalovanému JUDr. P. P. za súdený trestný čin uložený. Špeciálny súd v odôvodnení svojho rozsudku veľmi podrobne (strany 14 až 16 napadnutého rozsudku) a vecne správne poukázal na všetky podstatné okolnosti, ktoré ho viedli k uloženiu podmieneného trestu odňatia slobody vo výmere dva roky so skúšobnou dobou na štyri roky, ako aj k trestu prepadnutia veci. Odvolací súd sa stotožnil so všetkými úvahami, ktoré viedli súd prvého stupňa k uloženiu týchto trestov, preto v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

So zreteľom na uvedené zistenia Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že opravný prostriedok obžalovaného JUDr. P. P. nebol podaný dôvodne, a preto jeho odvolanie podľa § 256 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. septembra 2008.

JUDr. Juraj M a j c h r á k ,v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíchová